

SAMENVATTING

Rob Bregman

Ben Wijffelaars bijt weer de spits af met zijn column. Hij heeft het deze keer over *Euphorbia obesa*, waarvan hij recentelijk een vrouwelijk exemplaar op de kop tikte. (Deze soort heeft ofwel alleen stuifmeelbloemen of alleen bloemen met vruchtbeginsels). De link met de tegenwoordige discussies over genderkwesties is snel gelegd en de afgebeelde regenboogcactus (*Echinocereus dasyacanthus*) is hier dan ook een toepasselijke foto.

Theo Heijnsdijk vervolgt zijn serie over de 'Verkade' plaatjesboeken uit de jaren '30 met een artikel over *Ariocarpus kotschoubeyanus*, een doornloze plat-bolvormige cactus uit Mexico. Deze soort werd in 1944 ontdekt door baron Karwinski, die enkele exemplaren naar de Russische prins Vassili Kotschoubey stuurde. Kort daarna beschreef de Franse botanicus Charles Lemaire de plant als *Anhalonium kotschoubeyanum*. De geslachtsnaam *Roseocactus*, door Alwin Berger in 1925 geïntroduceerd om de ariocarpussoorten met gegroefde tuberkels als aparte groep te onderscheiden, wordt nu als een synoniem beschouwd. De natuurlijke habitat van *A. kotschoubeyanus* strekt zich uit over 6 Mexicaanse staten. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in dit grote gebied een aantal verschillende lokale vormen kunnen worden onderscheiden, die als variëteiten en ondersoorten zijn beschreven. De planten uit noordelijke populaties zijn gemiddeld kleiner dan uit de zuidelijke populaties. De bloemkleur varieert ook; normaal bloeien de planten paars maar roze en zelfs witte bloemen komen ook voor. De planten groeien meestal in zandige klei op vlak terrein. In de droge tijd krimpen de planten sterk en trekken zich in de bodem terug. Omdat ze dan bovendien vaak met zand bedekt zijn en niet bloeien, is het bijzonder moeilijk om ze te vinden. Ondanks het grote verspreidingsgebied en met een geschat aantal van ongeveer 100.000 volwassen planten is *A. kotschoubeyanus* toch in de categorie 'near threatened' (in gevaar) van de IUCN Rode Lijst opgenomen. Hoewel de planten erg langzaam groeien, is de cultuur niet moeilijk.

In zijn serie 'Voor het voetlicht' besteedt Bertus Spee deze keer aandacht *Crassula corallina*, *Melocactus peruvianus*, *Sarcocaulon herrei* en *Islaya islayensis*. Al deze planten worden afgebeeld en van een summiere beschrijving voorzien.

Stan Oome beschrijft hoe hij een 'cactofiel' is geworden. Hij noemt met name het prikkelen van de zintuigen: visuele aspecten zoals de kleur van de bloemen en de symmetrie van het plantenlichaam, de zoete geur van 's nachts bloeiende soorten en *Pereskia*-vruchten, de stilte in de kas, het geluid dat de doorns maken als je ze aanraakt, enz.

Henk Ruinaard vond bij Las Vegas, Nevada (USA) grote clusters van *Echinocactus polycephalus*. Na een regenbui waren de doorns prachtig rood gekleurd. Deze planten hebben naar verhouding kleine, gele bloemen en zeer wollige vruchten (populaire naam: 'cotton top cactus'). In 2018 is deze soort door Amerikaanse wetenschappers op basis van moleculair onderzoek naar het geslacht *Homalocephala* overgebracht.

Peter Knippels presenteert zijn laatste artikel over de praktijk van zijn succulentenhobby. In zijn geval is dat de kweek van Afrikaanse bolgewassen, euphorbia's, aloë's, agaven en enkele cactussen. Thuis heeft hij 3 plekken voor zijn planten, nl. de kas, de vensterbank en een koele zolderkamer, die hij alleen gebruikt voor het overwinteren van gevoelige soorten.

André van Zuijlen doet verslag van zijn reis naar het Richtersveld op de grens van Namibië en Zuid-Afrika. Hij wilde vooral *Pachypodium namaquanum* en *Aloe pillansii* vinden. Het had hier lange tijd niet geregend en dat was aan de vegetatie duidelijk te zien. *P.*

namaquanum domineert het landschap net zoals de Saguaro cactus (*Carnegiea gigantea*) dat doet in de woestijn van Arizona. *Aloe pillansii* is bijzonder zeldzaam in Namibië; ten noorden van de Oranjerivier zijn slechts 7 locaties bekend. André vond ook *Aloe dichotoma*, de bekende kokerboom. Deze soort heeft kleinere bladeren dan *A. pillansii*, en de rechtopstaande bloemtrossen verschijnen aan de bovenste bladrozetten. Bij *A. pillansii* verschijnen de bloemtrossen uit de okselknoppen van de onderste bladeren en buigen naar buiten. Op grond van DNA-onderzoek zijn beide aloë-soorten nu in een nieuw geslacht *Aloidendron* geplaatst.

Wolter ten Hoeve heeft weer de belangrijkste artikelen uit andere tijdschriften over succulente planten geselecteerd en geeft hiervan een korte samenvatting.

Het laatste artikel is, zoals gebruikelijk, van de hand van Tom Twijnstra. Zijn *Agave attenuata* is nu zo groot geworden dat hij binnenkort niet meer in zijn kas past. Gelukkig kan de plant behouden blijven in de vorm van de reeds gevormde talrijke stekken.

rob.bregman@icloud.com